

Albert Magne, 1493 Inc 906

Pere Miquel Carbonell fa gala de devoció mariana en diversos llocs. En el debat sobre la Immaculada Concepció que oposava dominicans i franciscans, sembla decantar-se a favor dels segons, partidaris de confirmar l'excepció de la taca del pecat original per a la Mare de Déu, enfront de la teoria de la santificació defensada pels predicadors. Uns anys abans, el 1476, Sixt IV havia instaurat la festa litúrgica i prohibit, el 1483, que els dos bàndols s'acusessin d'heretgia, ja que l'Església no havia pres cap decisió al respecte. El 1507, Carbonell havia estat testimoni d'una polèmica sobre el tema a Barcelona, que després va recollir en la breu biografia del canonge de la seu Bartomeu Oller (Arxiu Capitular de Barcelona, C.73), inclosa en una miscel·lània sobre espiritualitat i reglamentació monàstiques que ell mateix va completar amb un apèndix literari. En aquella obreta, intitulada *De origine vitae et obitu magistri Bartholomei Oller presbyteri, necnon de facto Joachim et Annae coniugum instaurato*, Carbonell explica la restauració en un santoral de la seu d'un passatge sobre la Concepció de la Mare de Déu -"invenies eam habentem in utero de Spiritu Sancto", parlant de santa Anna- que algú havia eliminat com a herètic per la seva semblança amb el que es diu de la concepció de Jesús a Mateu 1,18: "cum esset desponsata mater ejus Maria Joseph, antequam convenirent inventa est in utero habens de Spiritu Sancto". Aquell mateix 1507, el capítol de la seu aprovava una disposició a favor de la Immaculada Concepció.

Així, doncs, resulta interessant el comentari que Carbonell afegeix al seu *Mariale* o *De laudibus beatae Mariae virginis*, una mena d'enciclopèdia mariana, publicada de forma anònima a Estrasburg el 1493 i atribuïda per alguns autors al dominic sant Albert el Gran: "Auctor huius codicis voluit suum nomen conticere et cuius ordinis erat. Nomen ignoro, sed, secundum eius editionem et contexturam, creditur professum fuisse in ordine predicatorum". I afegeix, en un text que després ha estat raspat: "Ideo leg[ite] c]aute".

Aquesta prevenció contra els dominics, si més no per a la qüestió de la Immaculada Concepció, resulta curiosa, si tenim en compte que els Carbonell tenien el vas familiar al convent de predicadors de Santa Caterina, on l'arxiver va sufragar algunes obres. En tot cas, està en línia de les seves preferències per ordes de perfil més espiritual o contemplatiu. Entre els amics amb qui intercanvia llibres o té contactes literaris trobem un franciscà com Francesc Segarra, un cartoixà com Joan Madrencs o un jerònim com Guillem Fuster. Recordem, d'altra banda, que entre els homes d'Església més propers a Carbonell i a la seva mare Joana hi havia un prevere, el poeta Montserrat Torres.